

โครงสร้างหลักสูตร
ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)
Certificate, Program in Sangha Administration

คณะสังคมาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จัดการศึกษาโดย
วิทยาเขตบافیศึกษาพุทธโฆส นครปฐม

1. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตร 24 หน่วยกิต ประกอบด้วย

ก. วิชาบังคับ จำนวน 18 หน่วยกิต

ข. วิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาบังคับ จำนวน 18 หน่วยกิต

บส 001	การปกครองคณะสงฆ์	2 (2-0-4)
บส 002	กฎหมายคณะสงฆ์	2 (2-0-4)
บส 003	พระสงฆ์กับภาวะผู้นำ	2 (2-0-4)
บส 004	การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์	2 (2-0-4)
บส 005	การบริหารงานสาธารณูปการ	2 (2-0-4)
บส 006	การบริหารศาสนสมบัติ	2 (2-0-4)
บส 007	การบริหารงบประมาณ	2 (2-0-4)
บส 008	สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์	2 (2-0-4)
บส 009	การบริหารงานธุรการ	2 (2-0-4)

กลุ่มวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต

บส 010	พระพุทธศาสนากับการศึกษาสงเคราะห์	2 (2-0-4)
บส 011	พระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์	2 (2-0-4)
บส 012	พระไตรปิฎกศึกษา	2 (2-0-4)
บส 013	พุทธวิธีการสอน	2 (2-0-4)
บส 014	ธรรมนิเทศ	2 (2-0-4)
บส 015	พุทธศิลป์	2 (2-0-4)
บส 016	เทศกาลและพุทธศาสนพิธี	2 (2-0-4)
บส 017	พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน	2 (2-0-4)
บส 018	นวัตกรรมทางการศึกษา	2 (2-0-4)
บส 019	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2 (2-0-4)
บส 020	การศึกษาอิสระ	2 (2-0-4)

2. อธิบายรายวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จำนวน 24 หน่วยกิต

2.1 กลุ่มวิชาบังคับ จำนวน 18 หน่วยกิต

บส 001	การปกครองคณะสงฆ์
(Sangha Administration)	2 (2-0-4)
ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบัน และวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่าง ๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การปกครองคณะสงฆ์อื่น		
บส 002	กฎหมายคณะสงฆ์
(Sangha Law)	2 (2-0-4)
ศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุการณบัญญัติพระวินัย ประเภทความผิดตามพระวินัย องค์ประกอบในการกระทำความผิดตามพระวินัย กับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง		
บส 003	พระสงฆ์กับภาวะผู้นำ
(Sangha and Leadership)	2 (2-0-4)
ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ การบริหารในองค์การสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์กับความเป็นผู้นำ เน้นความเป็นผู้นำตามแนวพุทธ พระสงฆ์ผู้นำกับการตัดสินใจ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกองค์การสงฆ์ การพูดผู้นำ การพัฒนาพระสงฆ์ในการเป็นผู้นำ และภาวะผู้นำตามแนวพุทธ		
บส 004	การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์
(Educational Administration of Thai Sangha)	2 (2-0-4)
ศึกษาความเป็นมาของการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ พัฒนาการและหลักการบริหาร การศึกษาคณะสงฆ์ โครงสร้างและระบบการศึกษาคณะสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์ต่อการบริหาร การศึกษา แนวโน้มการศึกษาสงฆ์ และพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบทางการศึกษา		
บส 005	การบริหารงานสาธารณูปการ
(Administration of Public Construction)	2 (2-0-4)
ศึกษาแนวคิดการบริหารงานสาธารณูปการของคณะสงฆ์ พัฒนาการงานสาธารณูปการของพระสงฆ์ การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด การก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์เสนาสนะ พระสงฆ์กับการอนุรักษ์ศิลปกรรมของชาติ งานสาธารณูปการตามแบบเอกลักษณ์ประจำภาคต่าง ๆ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการบริหารงานสาธารณูปการ		
บส 006	การบริหารศาสนสมบัติ
(Administration of Religious Property)	2 (2-0-4)
ศึกษาความเป็นมาและประเภทของศาสนสมบัติ กฎและระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติ การบริหารจัดการศาสนสมบัติ และแนวโน้มการจัดการศาสนสมบัติ		
บส 007	การบริหารงบประมาณ	2 (2-0-4)

(Public Budgeting Administration)

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
บทบาทและอิทธิพลของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการคลังของประเทศ กระบวนการ
งบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ

บส 008 สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ 2 (2-0-4)
(Seminar on Sangha Administration)

สัมมนาปัญหาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ตามหัวข้อที่กำหนด

บส 009 การบริหารงานธุรการ 2 (2-0-4)
(Administrative Management)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของวิชาการเลขานุการ งานสารบรรณ งานการ
ประชุม แบบหรือหนังสือคณะสงฆ์ การบัญชีและการเงินของวัด การจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบ
คอมพิวเตอร์ ลำดับสมณศักดิ์ และความรู้ทั่วไป โดยเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญ

2.2 กลุ่มวิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต

บส 010 พระพุทธศาสนากับการศึกษาสงเคราะห์ 2 (2-0-4)
(Buddhism and Social Welfare Education)

ศึกษาแนวคิดการจัดการศึกษาสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของ
พระสงฆ์ในการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ศึกษากรณีตัวอย่าง เช่น การศึกษาเด็กก่อนเกณฑ์ การศึกษา
โรงเรียนการกุศลของวัด การศึกษาโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยว
กับการศึกษาสงเคราะห์

บส 011 พระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์ 2 (2-0-4)
(Buddhism and Social Works)

ศึกษาแนวคิดการสังคมสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสงฆ์ใน
การสงเคราะห์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น การสาธารณสุข การสาธารณสุขสงเคราะห์ การสงเคราะห์
ด้านจิตใจ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์

บส 012 พระไตรปิฎกศึกษา 2 (2-0-4)
(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกคัมภีร์
พระไตรปิฎก

และสำรวจเนื้อหาสาระของคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยสังเขป แนวการจำแนกพระไตรปิฎกของ
พระ

อรรถกถาจารย์ ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย ระบบสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎก
ด้วย

ด้วยคอมพิวเตอร์ (BUDSIR) และพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บส 013 พุทธวิธีการสอน 2 (2-0-4)

(Buddha's Teaching Methods)

ศึกษาหลักการและวิธีการสอนของพระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียน
คุณสมบัติของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกวิธีการสอนตามแนวไตรสิกขา อริยสัจจ
4 อนุปุปพิกขา และนวังคส์ตฤศาสน์

บส 014 ธรรมนิเทศ 2 (2-0-4)

(Dhamma Communication)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิเทศศาสตร์ หลักการและวิธีการเผยแพร่
พระพุทธศาสนา

ศิลปะการเขียนบทความ ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การ
เทศนา

การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย วิธีการใช้สื่อประกอบการบรรยาย บทบาทและอิทธิพล
ของ

สื่อต่อการเผยแพร่ธรรมะ

บส 015 พุทธศิลป์ 2 (2-0-4)

(Buddhist Arts)

ศึกษาพัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดีย และคลื่นพระพุทธศาสนาที่เข้า
มาสู่

ประเทศไทย ซึ่งสัมพันธ์กับสกุลศิลปะสมัยต่าง ๆ จนเกิดเป็นกุศลศิลปะในประเทศไทย
ทั้งด้าน

ประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม อิทธิพลของพุทธศิลป์ในสังคมไทยและแนวทาง
ในการ

อนุรักษ์พุทธศิลป์ ปรากฏการณ์ทางวัตถุและความงามจากพุทธศิลป์สมัยต่าง ๆ ในประเทศ
ไทย โดย

อาศัยพุทธลักษณะ

บส 016 เทศกาลและพุทธศาสนพิธี 2 (2-0-4)

(Buddhist Festivals and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่า
ของ

เทศกาล และพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ

บส 017 พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน 2 (2-0-4)

(Buddhism in Current Affairs)

ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ ทั้งใน
ทวีป

เอเชียและยุโรป อเมริกาและออสเตรเลีย ผลกระทบของลัทธิการเมืองและศาสนาอื่น ๆ ที่มีต่อ

สถานะ

ของพระพุทธศาสนา อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมโลก และบทบาทขององค์กร
พระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

บส 018 นวัตกรรมทางการศึกษา 2 (2-0-4)
(Innovation in Education)

ศึกษาแนวคิดใหม่และทางเลือกสำหรับการศึกษาทั่วไป ทฤษฎีและแนวโน้ม
เกี่ยวกับ

การบริหารการศึกษา แนวคิดใหม่ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา และการจัดจรรยา
ศึกษาใน

โรงเรียน ความสำคัญและพัฒนาการของสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดใหม่
เกี่ยวกับ

การพัฒนาการศึกษา และแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาระดับสูง

บส 019 ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 (2-0-4)
(Local Wisdom)

ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นองค์ความรู้
ความสามารถของ

ชาวบ้านที่สั่งสมสืบทอดกันมา อันเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่จะแก้ปัญหา ปรับตัว
เรียนรู้และ

มีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่อันเป็นแก่นของชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน

บส 020 การศึกษาอิสระ 2 (2-0-4)
(Independent Studies)

เลือกปฏิบัติงานในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามความสนใจ และเขียนเป็นรายงาน
การศึกษาหรือภาคินิพนธ์ ในการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา

.....